

Бээдитээби «Туллукчаан» оѳо саада

«Дорообо, оркуола! Быраһаай, детсад!»

Кыттыыны ылаллар: выпускниктар, төрөппүттэр, улахан бөлөх оҕолоро, иитээччилэр, детсад үлэһиттэрэ.

1 Ыгтааччы: Үтөө күн буоллун эниэхэ күндү оҕолорбут, убаастабыллаах төрөппүттэр, детсад үлэһиттэрэ! Бүгүн биһиги биир долгутуулаах, ураты күннэ муһуннубут. Ол курдук биһиги оҕолорбут детсадтарын түмүктүүр түгэnnэрэ. Кырачаан оҕолорбутун оскуолаҕа атаарар үөрүүлээх күммүт үүннэ.

2 Ыытааччы: Оџолорбут улаатан, оскуолаџа барар саастара буолан аны аџыйах ыйынан үөрэх — билии дьиэтин, оскуола боруогун атыллыахтара! Биһиги оџолорбут наһаа үчүгэйдэр, бэһиэлэйдэр, эйэбэстэр-сайаџастар, эрчимнээхтэр, өйдөөхтөр, тугу барытын сатыыллар. Дьиэлэригэр туһа дьоно, буукубалыын доџордуулар, ахсаан да суоттаан ылаллар, ырыаһыттар, хоһоонньуттар, үнкүүһүттэр.

1 Ыытааччы: Чэйин, ытыс дохсун тыаһынан көрсүөбүн, быйылгы 2022 сыл «Туллукчаан» детсад выпускниктарын үс чулуу, көрдөөх – нардаах, хорсун хоодуот уолаттарбытын. (музыка тыаһыгар, биирдии биирдии ыңгырыллан киирэллэр)

1. Эт – хаан өтгүнэн сайдыылаах, спортивной күрэхтэргэ азартаах, остуоруйаны, олонхону сэнээрээччи, кэпсээн- ипсээн кэһиилээх, элбэх доҕор – атас аргыстаах уолбут **Мирон Горохов**. Мирон зодиагын бэлиэтэ - весы , сөбүлүүр өнө- кыһыл , саамай сөбүлээн сиир астара – хот дог, мороженной уонна бургер, дыыл кэмнэриттэн сайыны ордорор. Сөбүлээн көрөр мультига – “Босс - молокосос”, “Аватар”. Детсад дьарыктарыттан математиканы уонна ырыа - хоһоон үөрэтэрин сөбүлүүр. Дьиэтигэр баар оонньуурдартан “Лего майкрафт” оонньуурун сөбүлүүр. Иллэн кэмигэр телефон оонньууларыгар уонна таһырдыа доҕотторун, убайын кытта оонньуурун туохтааҕар да

ордорор. Мирон улааттагына **повар** идэтин баһылаан, минньигэс, битэмииннээх аһынан дьону үөрдэр бағалаах.

2. Доҕор – атас энгэрдээх, кэпсээн – ипсээн кэһиилээх, ырыа – тойук аргыстаах, оҕолору түмэр күүстээх, сэмэй майгылаах, куруутун күлэ – үөрэ сылдыар уолбут – **Мичил Игнатьев**. Мичил зодиагын бэлиэтэ - водолей, сөбүлүүр өнө- саһархай, сөбүлүүр аһа – эттээх спагетти, сосискаалаах макарон, дьыл кэмнэриттэн саамай сайыны сөбүлүүр, таптаан көрөр мультига - “Губка Боб”, “Гадкий я”. Оонньуурдартан пультаах массыына. Мичил иллэн кэмигэр конструкторынан уонна таһырдыа доҕотторун кытта оонньуурун сөбүлүүр. Детсадка ытыллар дьарыктартан математиканы уонна ырыаны ордорор. Улааттагына сымнаҕас – сыыдам айаннаах **таксист** буолуон бағарар.
3. Аламаҕай санаалаах, ис киирбэх майгылаах, тобуллаҕас өйдөөх, билиигэ – көрүүгэ дьулуурдаах, аһыныгас уйан дууһалаах уолбут **Ваня Сивцев**. Ваня – зодиагын бэлиэтэ – телец, сөбүлүүр өнө – халлаан күөх, дьыл кэмнэриттэн сайыны саамай ордорор, сөбүлүүр бүлүүдэтэ – пельмень, ириистээх халбаһыы. Сэнээрэн көрөр мультига “Маша и медведь” уонна “Буба”. Сөбүлээн оонньуур оонньуура “Попыт”. Иллэн кэмигэр таһырдыа оонньуурун, айылҕаҕа сылдыарын ордорор. Детсадка ытыллар дьарыктартан математиканы уонна хоһоон ааҕытын сэргиир. Улааттагына буолар **полиция** үлэһитэ буолан дьон нус – хас олоҕун хаачыйар ыра санаалаах.

Оҕолорбут ситиһиилэрэ:

Үһүөн былырыынны үөрэх сылыгар “Мин ырыам ылланыа, мин аатым ааттаныа” Платон Алексеевич Ойуунускайга анаммыт хоһоон ааҕытын кыттыылаахтара, “А у нас Новый год” бастакы аһаҕас республиканскай творческой конкурс лауреаттара, “Моя милая мама” аһаҕас республиканскай хоһоон ааҕытын күрөбүр “Оригинальное исполнение” номинация хаһаайыннара, Петр Одоров 90 сааһыгар аналлаах “Любимые строки поэта” фестиваль лауреаттара, “Этот удивительный космос” всероссийскай

уруһуй күрэхтэрин дипломаннара. Мирон- Григорий Данилов аатынан 3 республикатаабы интерактивной хоһоон аабытын күрэжин лауреата. Бу үөрэх сылыгар үһүөн Семен Даниловка анаммыт республиканскай, Корней Чуковскай төрөөбүтэ 140 сылыгар аналлаах наслеговскай аабылар кыттыылаахтара. Мирон “Зима начинается с Якутии” фестиваль чэрчитинэн ытыллар “Бриллиантовые нотки” күрэххэ «Конкурс елочных игрушек» номинацияҕа 3 степеннээх лауреат, үһүөн «В мире космоса» республиканскай уруһуй күрэжэр лауреаттар. Ваня КМО иһинэн ытыллыбыт «Стихи на все времена» аабыларга миэстэлээх, «Ханойская башня» улуснай күрэх кыттыылааҕа. Сылын ахсын КМО иһинэн ытыллар олимпиадаҕа Ваня нуучча тылыгар, Мирон математикаҕа иккис миэстэлээх призердар. Үһүөн наһаа активнайдар, көрдөөх – нардаах, билиэн – көрүүн бағалаах уолаттар.

Бытааччы: Күндү оҕолорбут, эһигини үөрүүлээх бырааһынньыккытынан итиитик — истинник эбэрдэлиибит!

Уһуяан дьэтиттэн арахсан,
Билии киэн аартыгар угуйар
Оскуола боруогун атыллыыр,
Үөрүүлээх түгэннит тосхойон
Лынкынас тыаһынан ыңыра
Чобуо чуораан чугдаарыа.
Элбэх сананы үөрэтэн
Сомсон иһин билиини
Инникигэ эрэллээх- дьонун дьоннор буолаарын!

Бытааччы: Быраһаай, таптыыр детсадпыт.

Биһиги улахан дьон буоллубут
Бу долгутуулаах күммүтүгэр
Итии — истин махталбытын
Эһиэхэбэ анаан этэбит.

- **Эбэрдэ тылы биэрэбит выпускниктарбытыгар (Монтаж)**

Мирон: Сибэкки дьөрбөтө тутуурдаах,
Кириэҕим үөрэнэр кылааспар.
Бу манна мин элбэх доҕордоох,
Үктэнним үөрэх киэн аартыгар.
Ааҕарга, суоттуурга кыһаллыам,
Ырыаны, тойугу биһириэм.
Омуктуу кэпсэтэ үөрэниэм
Үтүнү кэрэхсии улаатыам.
Маннайгы учуутал киһибин,
Мин истэ ытыктыы улаатыам.
Сыл аайы билиибин ханатан,
Үрдүктэн үрдүккэ дьулуһуом.

Ваня: Мин быйыл сэттэбин туоламмын,
Оскуола боруогун атыллыам.
Суумкабар букубаар уктаммын
Үөрэхтээх буоларга кыһаллыам.
Детсадка хааллылар оонньуурдар
Куукула, массыына, кубиктар.
Миигинниин үөрэнэ барсаллар
Үөрэххэ бэлэмнээх доҕоттор.
Быраһаай, мин күндү детсаадым
Аны мин үөрэнэ барабын.
Үөрэх киэн аартыгар сирдээбит
Дьыссааппын мин куруук ахтыабым.

Мичил: Кыра бэйэм улаатан
Уһуйааммын бүтэрдим,
Сэттэ сааспын туоламмын
Оскуолаҕа кириэҕим.
Уһуйааным барахсан
Элбэххэ да үөрэттин,

Дьоллоох оҕо сааһы
Бэлэхтээтин эн миэхэ.
Ахта саныы сылдыабым
Оҕо сааһым биһигин,
Кынаттанан көтөр,
Сырдык ыраас уйабын.

• **Бары ырыа “Үөрэнэ барабын” уонна “Прощальный вальс”.**

Ытааччы: - Баһыбаларын, оҕолоор. Эһиги кырачаан дьонно
5 сыллаабыта аан бастаан уһууаанна кэлбиккит. Ол бэйэбит улаатан элбэххэ
үөрэнэн, үгүс доҕоттордонон, үөрүү – көтүү кынаттанан оскуолаҕа
атаарыллар күннүт тийэн кэллэ.

Бүгүн биһиги эһигини “Сэттэ араас эминньэхтээх сибэкки” диэн
остуоруйа – айаммытыгар ынырабыт. Чэийин эрэ, билигин бары
эминньэхтэрбитинэн сорудахтары (оонньуулары) толоруохпут, остуоруйа
кэпсэтиэхпит, таабырын таайыахпыт, ыллыахпыт. Оччоҕо эрэ сибэккибитин
толору хомуйан, сайыны быһа үүнэн турар гына бэлэмниэхпит уонна
маннайгы учууталбытыгар илдьэн бэлэхтиэхпит.

1. Сорудах: Айаммыт бастакы сорудаҕа “Көрдөөх таабырыннар” билигин
болҕойон истэбит уонна ыйытыбар эппиэттибит:

- Дьыл ханнык кэмигэр оҕолор оскуолаҕа баралларый? (Күһүн)
- Дьиэбэ үлэни суруйар тэтэрээт аата? (Дневник)
- Уруучука, харандаас сүппэтин диэн тугу илдьэ сылдыабытый? (Пенал)
- Уруок сабаланыытын, бүппүтүн биллэрэр тыас? (Чуораан)
- Оскуолаҕа илдьэ сылдыар суумка? (Рюкзак, ранец)
- Оскуолаҕа үөрэнэр оҕону ким диэн ааттыылларый? (Үөрэнээччи)
- Үөрэнээччилэри ким үөрэтэрий? (Учуутал)
- Оҕолор үөрэнэр дьиэлэрин аата? (Оскуола)

2. Сорудах: (Ситимнээх сана) “Сөбүлээн истэр остуоруйаларбыт”
(остуоруйалары таайы бу кыыл ханнык остуоруйаҕа баарый?)

3. Сорудах: (ахсаан) – Көппүт сыыппаралыры, бэлиэлэри сөпкө туруоруу.

4. Сорудах: (Грамота) Бэриллибит, буукубалартан тыл толкуйдааһын

5. Сорудах: (Музыка) билэр, детсадка үөрөппит ырыаларбытын таайабыт

6. Сорудах: (Уруһуй) “Мин детсадым тупсабай көстүүтэ”

7. Сорудах: (Аппликация) Чуораанчык кырыйы.

– Маладьыастар, бары оскуолаҕа барарга бэлэм буолбуккут. Биирдии бэйэлэрэ сөбүлүүр дьарыктаахтар, ол курдук Ваня – хоһоон, Мичил – ырыа уонна Мирон үнкүү. Билигин биирдии бэйэлэрэ сөбүлүүр дьарыктарын эһиги болжомтобутугар таһаарыахтара.

✓ Сценаҕа көрсүн Ваня Сивцев хоһоон “Хоппууста”.

✓ Ырыа “Уол оҕо” Мичил Игнатьев.

✓ Мирон Горохов толоруутугар аныгылыы үнкүү.

Ытааччы: Биһиги оҕолорбут, хаһаанныта эрэ кып – кыра дьоммут номнуо оскуолаҕа киирэр саастара тийэн кэллэ. Бу сыллар тухары оҕолорбут үгүһү биллилэр – көрдүлэр, элбэххэ үөрэннилэр, үөрэнээччи диэн ааты чийэстээхтик сүгэр кыахтаннылар. Биһиги оҕолорбут хас биирдиилэрэ тус – туһунан майгылаахтар, тус - туспа көрүүлээхтэр, ол да буоллар олус иллээхтэр, үтүө санаалаахтар, хас биирдиилэрэ биһиэхэ күндүлэр.

Ытааччы: - Эбэрдэбитин салгыы кырачааннарбытыгар аныбыт. Эбэрдэ тылы биэрэбит «Тулукчаан» детсад заведующайыгар **Прасковья Павловна Ушницкаяҕа.**

Ытааччы: Истинниир мичээрдээх, эйэбэс бэйэлээх, үчүгэй ыралаах, күн күбэй күбэй ийэлэр. Эбэрдэ тылы биэрэбит **төрөппүттэргэ.**

Ытааччы: салгыы тылы биэрэбит оҕолорбут бииргэ оонньоон-көрүлээн, ыллаан – туойан детсад кэмнэрин бииргэ атаарбыт балыстарыгар, бырааттарыгар. (Монтаж)

Иитээччи алгыһа:

Алтан чуорааны лынгынатан тийэн кэлиэ күһүммүт,

Үөрэнээччи аатын сүгэн оскуолаҕа кириэххит.

Кичэллээхтик болбойон соридабы толороорун,
Куруук “4”, “5” ылан дьонноргутун үөрдээрин,
Учууталгыт тылын истэн күнтэн күнгэ эбиллээрин!
Доботторгутугар көмөлөһөн көхтөөх кылаас дэтээрин!
Бэйэ бэйэбитин харыстаан истинник сыһыаннаһаарын,
Спортка, культураҕа да туора туран хаалымаарын,
“Сатыахпыт, табыллыа” диэхтээххитин өйдөөрүн!
Ыраас, сырдык ыраланан айа- тута сылдьаарын,
Ол эрэри детсадкытын хаһан да умнумаарын!